

Messer Medical

Tájékoztató a tartós otthoni oxigénterápiáról

Ez a tájékoztatófüzet csak annak a betegnek adható át, akinek a kezelőorvos tartós otthoni oxigénterápiát rendelt el a Messer Hungarogáz Kft. által.

Az 1980-as években az Egyesült Államokban és Angliában széles körű vizsgálatok folytak alacsony oxigénszinttel rendelkező, krónikus légzési elégtelenségben szenvedő betegek körében (COPD) az oxigénterápia hatásairól. A nemzetközi tanulmányok a legmagasabb szintű evidenciaként: „A” evidenciaként fogalmazták meg a tartós oxigénterápia kedvező élettani hatását. Az ember valamennyi szervének szüksége van oxigénre. A tartós otthoni oxigénkezelésnek minden típusa eredményesen alkalmazható.

Kezelőorvosa – több, hasonló diagnózissal kezelt beteghez hasonlóan – légzési elégtelenséget állapított meg Önnél. Bizonyára számos kérdés fogalmazódott meg Önben az elrendelt oxigén inhalációjának hatékonyságát, az eszközök használatát illetően. Tájékoztatónkkal szeretnénk megismertetni a tartós otthoni oxigénellátással.

13 dolog, amit minden otthoni oxigén felhasználónak tudnia kell

1. Az otthoni oxigén terápia segíthet. Vannak olyan légzőszervi betegek, akik vérében nincs elegendő mennyiségű oxigén. A vér alacsony oxigénszintje az idő múlásával a létfontosságú szervekben okozhat károsodást. A vér hiányzó oxigénmennyiségét szakorvosi vizsgálat állapítja meg. Az otthoni oxigénterápia pótolja a létfontosságú szervekben az oxigént, segítséget jelent a mindennapi életvitelben.

2. A rendszeres szakorvosi ellenőrzés elengedhetetlen. Ha úgy érzi, hogy állapotában változás történt, kérjen kezelőorvosától időpontot. *Az előírt kezelés áramlási sebességét és időtartamát önkényesen ne változtassa meg!*

3. Nem minden esetben az oxigénhiány okoz légzési nehézséget. A légzési elégtelenségnek egyéb okai is lehetnek. Vannak esetek, amikor kombinált terápiát kell alkalmazni. Kérdezze meg kezelőorvosát az otthoni oxigénterápia várható előnyeiről.

4. Az oxigén nem addiktív. Az otthoni oxigén terápia nem okoz függőséget, nem gyengíti a tüdőkapacitást. A kezelőorvos által elindított terápia az oxigén maximális előnyeit fogja nyújtani. Az oxigén kedvező élettani hatásai a rendszeres, tartós kezelés esetén érvényesülnek.

5. Az otthoni oxigénterápia többféle módon valósulhat meg. A tartós otthoni oxigénkezelés palackba töltött oxigén gázzal, kriogén tartályba töltött mélyhűtött (cseppfolyós) oxigénnel vagy oxigénkoncentrátorral történhet.

6. Az otthoni oxigénterápia társadalombiztosítása támogatása. Az orvosi oxigénhez, az otthoni oxigénterápia eszközeihez való hozzáférést és térítési díjat törvények és rendeletek

szabályozzák. Ezeknek ismeretében kezelőorvosa az Ön számára a legmegfelelőbb terápiás formát rendeli el.

7. Az oxigén használata biztonságos, de az oxigén égést tápláló gáz. Oxigénterápia közben ne tartózkodjon nyílt láng, hőforrás közelében, ne dohányozzon. Az oxigénterápia közben történő dohányzás messze a leggyakoribb oka az égési sérüléseknek.

8. Az oxigénterápia és a mindennapi élet. Mindamellet, hogy eltarthat egy ideig, míg az oxigénterápiát biztosító eszközök használatát megszokja, amennyire lehetséges, folytassa megszokott életvitelét. Helyezze az eszközt olyan helyiségbe, ahol a leggyakrabban tartózkodik és használjon orrkanül hosszabbító csövet.

9. Kerülje a dohányzást és ne tartózkodjon dohányzók közelében. A cigarettafüst rendkívül káros a tüdő számára. A dohányzás elhagyása az egyetlen és a leghatékonyabb dolog, amit tehet állapotának javítása érdekében. Rendkívül fontos, hogy kerülje dohányzó emberek társaságát.

10. Aktivitás. A légzőszervi beteg számára a tevékeny életmód nagyon jótékony hatású. Minden nap végezzen nem megerőltető, de valamilyen rendszeres fizikai tevékenységet: könnyebb ház körüli teendők, séta, kutyasétáltatás, kirándulás. Vegyen részt a szakorvosa által javasolt légzőszervi rehabilitációs programokon.

11. Utazás. Sok embernek nincs szüksége oxigénre, ha rövid időre elmegy otthonról. Azoknak, akiknek szükségük van a terápiára pl. elutazás alkalmával, a közösségben érzett feszélyezettség gyorsan elmúlik a terápia jelentette előnyök mellett. Az országon belül vagy külföldre történő utazást az oxigénterápiában részesülő betegnek meg kell terveznie, elő kell készítenie. Oxigén-szolgáltatójával vegye fel a kapcsolatot az új tartózkodási helyen történő terápia folytatásához szükséges intézkedések megtételéhez.

12. Gyógyszerigény megtervezése. A kezelőorvos által elrendelt gyógyszer mennyiség mindig álljon rendelkezésére. Ünnepek és munkaszüneti napok közeledtével ellenőrizze a rendelkezésre álló gyógyszerkészletét. (Palack, tartály szintjelzőjét). A legtöbb oxigénhasználó – még a napi 14-16 órán át használó is – nyugalmi helyzetben biztonságban van. Ha nincs oxigénforrása, maradjon higgadt, ne essen pánikba. Ha állapota alapján sürgős segítségre van szüksége, hívjon mentőszolgálatot.

13. Biztonságtechnikai tudnivalók. Az eszközök: palack, tartály, hordozható tartály, műanyag szerelvények szerelésével, használatával, tárolásával, kezelésével, szállíthatóságával kapcsolatos biztonságtechnikai tudnivalókat az eszközökhöz melléklet „Használati utasítás” tartalmazza.

Gyakran feltett kérdések

Miért fontos elem az oxigén?

Az oxigén - a nitrogén és egyéb gázok mellett - a levegő alkotórészeként a környezeti levegőben 21 %-ban van jelen. Az oxigén vízben vagy más folyadékban, mint pl. vérben, már nagyon kis mennyiségben is képes feloldódni.

A belélegzett oxigén a tüdőn keresztül bekerül a véráramba, feloldódik és vérkeringés útján kerül el a test szöveteibe. A sérült tüdő nem minden esetben tud elegendő mennyiségű oxigént szállítani. A test képes rövid ideig elviselni az alacsony oxigén szintet. A tartósan fennálló alacsony oxigén szint problémát okozhat a létfontosságú szervek működésében. Az oxigénterápia segít a vér normál oxigén értékének elérésben.

Tekintettel arra, hogy **a szervezetnek nincsen oxigént raktározó szerve, folyamatos, 24 órás adagolás lenne az optimális.**

Mit jelent az oxigénszaturáció?

Normális esetben a vér oxigéntelítettsége: az oxigénszaturáció 95-98% feletti érték.

Az otthoni oxigénterápia azok számára fog előnyt jelenteni, akiknek ez az érték tartósan alacsonyabb 88%-nál. Ha a vér oxigéntartalma csökken, hypoxemia tünetei jelentkezhetnek: az ajkak és az ujjak végén kék színű elszíneződés, lábakban víz szaporodik fel, több belső szerv (agy, szív, vese) működése romlik. Ha a vizsgálatok az mutatják, hogy a vér oxigénmegtartó képessége megfelelő, akkor oxigénpótlásra nincsen szükség.

Hogyan ellenőrizhető a szervezet oxigénszintje?

Az oxigénszint ellenőrzésének többnyire csak kórházban végezhető módszere az artériából (fülcimpa) vett vér oxigén-, illetve szén-dioxid tartalmának mérése. A vér oxigéntelítettségének ellenőrzése a mutatóujjra vagy lábujjra helyezhető készülékkel (pulzoximéterrel) is történhet. Két fényforrás érzékeli a szöveteken átáramló vér hemoglobin szintjét és számszerűsíti a vér oxigéntelítettségének értékét. Ez a mérési eredmény határozza meg a betegség mértékét és gyakran a kezelés lényeges tényezője.

Okozhat függőséget az oxigén?

Nem. Az oxigénnek kémiaiilag semmiféle függőséget okozó tulajdonsága nincsen.

Gyengül a tüdő, ha oxigént használ?

Nem. A tüdő nem gyengül az oxigén használatával.

Van-e az oxigénnek mellékhatása?

A kezelőorvos utasításainak betartása, az előírt orvosi ellenőrző vizsgálatok mellett az orvosi oxigénnek nincsen mellékhatása. Helyes használat mellett az oxigén biztonsággal adagolható. Az előírnál magasabb adagolás tartós alkalmazása esetén nappali aluszékonyság, bódultság, fejfájás léphet fel. Ezeket a tüneteket haladéktalanul jelezze kezelőorvosának.

Mit történhet, ha abbahagyja vagy nem alkalmazza a terápiát?

Ha a kezelőorvosa elrendelte a terápiát, minél korábban elkezdi, annál kedvezőbb az Ön számára. Az oxigén rövid ideig történő belégzése csökkentheti a légszomjat, de krónikus légzési elégtelenség esetén a szervezetnek nyugalmi helyzetben is legalább 15 órán keresztül oxigénpótlásra van szüksége. Az oxigénterápia révén több oxigén jut el a szerveihez: szív, agy, izom, stb., ezáltal életfunkciói javulnak. Az otthoni oxigénterápia segíthet abban, hogy jobb legyen az általános közérzete, könnyebben végezhesse el hétköznapi teendőit.

Kell-e az oxigén belégzése során párásítót használni?

Ha az orr nyálkahártyája kiszárad, desztillált vízzel feltöltött párasító edényt kell illeszteni a palack, a tartály vagy az oxigénkoncentrátor oxigénadagoló nyílásához. Segítséget jelenthet az orrjáratok enyhe sóoldatba mártott vattával történő nedvesítése is.

Mennyi oxigént tartalmaz a 20 literes palack?

A 20 literes palackban 4 m³, azaz 4.000 liter Gyógyszerkönyvi előírásnak megfelelő, törzskönyvezett, 99,9 %-os tisztaságú orvosi oxigén van. A kezelőorvos által elrendelt napi 14-16 órán keresztül 2 liter/perces áramlási sebességgel alkalmazott terápia esetén a 20 literes palack kb. 2,5 nap alatt kiürül. A palackban lévő orvosi oxigén mennyiségét a nyomáscsökkentő skálája zöld-sárga-piros tartományban jelzi.

„Mennyi ideig elég a 20 literes palack?”

		Áramlási sebesség		
		1 liter/perc	2 liter/perc	5 liter/perc
Terápia napi időtartama	napi 8 óra	8.3 nap	4.2 nap	1.7 nap
	napi 10 óra	6.7 nap	3.3 nap	1.3 nap
	napi 12 óra	5.6 nap	2.8 nap	1.1 nap
	napi 14 óra	4.8 nap	2.4 nap	1.0 nap
	napi 16 óra	4.2 nap	2.1 nap	0.8 nap

Mennyi oxigént tartalmaz a 32 literes Freelox kriogén tartály?

A 32 literes tartályban 27 m³, azaz 27.000 liter Gyógyszerkönyvi előírásnak megfelelő, törzskönyvezett, 99,9 %-os tisztaságú orvosi oxigén van. A kezelőorvos által elrendelt napi 14-16 órán keresztül 2 liter/perces áramlási sebességgel alkalmazott terápia esetén a 32 literes tartály kb. 15 nap alatt kiürül. (A mobil tartály rendszeres töltésével ez az időtartam lerövidül.) A tartályban lévő mélyhűtött (cseppfolyós) orvosi oxigén mennyiségét a tartály nyomáscsökkentő skálája zöld-sárga-piros tartományban jelzi.

„Mennyi ideig elég a 32 literes tartály?”

		Áramlási sebesség		
		1 liter/perc	2 liter/perc	5 liter/perc
Terápia napi időtartama	napi 8 óra	56.3 nap	28.1 nap	11.3 nap
	napi 10 óra	45.0 nap	22.5nap	8.0 nap
	napi 12 óra	37.5 nap	18.8 nap	7.5 nap
	napi 14 óra	32.1 nap	16.1 nap	6.4 nap
	napi 16 óra	28.1 nap	14.1 nap	5.6 nap

Hogyan működik az oxigénkoncentrátor?

Az oxigénkoncentrátort speciálisan az otthoni, a klinikai, az intézményi oxigénterápia céljára fejlesztették ki. Az elektromos készülék működése nyomásváltásos adszorpciós technológián alapul, regenerálódó molekulaszűrő választja le a nitrogént a levegőből. A beépített áramlásmérővel szabályozható, ellenőrizhető a szükséges oxigénmennyiség. A készülék könnyen szállítható, mozgatható a lakáson belül.

További információ

A terápiával, az ellátással, az eszközök használatával kapcsolatosan szívesen adunk további információt, segítséget a **06 80 200 442** telefonszámunkon.

Messer Medical Homecare Hungary Kft.
1044 Budapest, Váci út 117.